

GOVOR PREDsjedNIKA "JADRANA" KLAUDIJA STIPČEVIĆA NA SVEČANOSTI OBILJEŽAVANJA 100 GODIŠNJICE VK "JADRAN" – Zadar, 23. studenog 2008.

Dobro došli,

svim predstavnicima velike hrvatske veslačke obitelji, Veslačkog saveza Dalmacije, Hrvatskog veslačkog saveza, predstavniku Hrvatskog olimpijskog odbora gospodinu Klancu, pozdravljam sve visoke goste, gradonačelnika, članove gradskog poglavarstva, gospodina župana sa svojim suradnicima, pozdravljam svih, koga sam se sjetio i koga nisam, dobro došli i nemojte zamjeriti, nadam se da ćemo svi provesti ovo jutro, ovo svečano jutro, obilježavajući jednog "mladog starca od 100 godina".

Danas proslavljamo stotinu godina "Jadrana", prvog hrvatskog veslačkog kluba na Jadranskom moru. "Jadrana" početak je u stvari dvadeset godina ranije, u veslačkom odjelu Hrvatskog Sokola iz 1885. godine jer je on preteča "Jadrana" službeno osnovanom 20. rujna 1908.

Pokretač i najzaslužnija osoba za "Jadrana" uknjiženje Konstantin Neumayer Žunjević, a prvu "Jadrana" upravu činili su dr. Ivo Botteri, inž. Damir Lučić, Kažimir Katalinić, Norbert Filaus, a prvi predsjednik dr. Josip Jablanović. Pionir "Jadrana" veslačke struke i trener bio je znameniti stručnjak europskog ugleda Frano Dominis.

Samo četiri godine nakon utemeljenja, "Jadran" je pokrenuo inicijativu za osnivanje Hrvatskog veslačkog saveza, pokušao je to još jednom 1914. ali ga je rat u tome spriječio. Kako je bio okupljalište naprednih hrvatskih krugova, "Jadran" je od gotovo samog početka proganjan od talijanaša i talijanskih vlasti. Provaljivano mu je u daščaru, oštećivani brodovi, a 1920. mu je zapaljena cjelokupna imovina. Nakon rata, a posebice potpadanjem Zadra pod talijansku upravu, nastavljena su još veća proganjanja i maltretiranja i 1921. godine "Jadran" se preselio u Split gdje nije nastavio djelovati nego je članstvo nastavilo djelovanje u Veslačkom klubu "Gusar", o čemu najbolje svjedoči, povodom tog tužnog događaja, kad smo zapamtili riječi istaknutog "Jadrana" funkcionara prof. Ante Žeželja koji kaže:

"Tako je konačno 1921. godine, pod pritiskom tuđinske osvajačke i porobljivačke politike nasilno ugušeno ovo naše odlično veslačko društvo. Njegov život ne predstavlja život jednog običnog sportskog društva, već jednog nacionalnog borca koji je pao za slobodu svoga naroda".

U nemogućnosti djelovanja svog kluba "Jadrana" djelatnici pomogli su u unaprijeđenju veslanja u Splitu i utemeljenju i stručnom vođenju šibenske "Krke", gdje su u obje sredine godinama doprinosili u ostvarivanju vrhunskih rezultata.

Do obnove "Jadrana" došlo je tek nakon 28 godina, na mjestu gdje je danas spomenik pomorcu, izgrađen je veslački dom, a obnoviteljska skupština održana je 29. veljače 1949. godine. Prvu

upravu činili su Jakov Gracin, kao predsjednik, Stanko Jelenković, kao potpredsjednik, tajnici Ante Kitarović i Čedo Škorić i članovi Ante Deković, Srećko Perović, Andrija Delfin, Petar Carić i Mirko Radečić. Struku su vodili Ante Ivić, koji je među nama, inače rođen 1920. godine i Marko Šupuk. Brzo su slijedili rezultatski uspjesi, a prvi naslov državnih prvaka godine 1954. osvojio je juniorski osmerac, a sljedeće godine osmerac seniorki. Iz tih vremena sjećamo se pokojnog Čede Škorića, koji je u klubu bio gotovo sve, veslač, tajnik, trener i predsjednik. Dao je velik doprinos u pripremi i izgradnji ovoga doma. Najveća mu je zasluga što je godinama sakupljao pisanu i slikovnu građu o povijesti kluba, te samo njemu možemo zahvaliti na pohrani koju danas u klubu imamo. Pamtimo i sve naše trenere iz tog doba, pokojnog Ljubu Magaša, Antu Ivića, koji je s nama, trenera naše mladosti Milivoja Boranića, Tonka Lovrovića, pokojnog Gojka Matulinu, ubijenog u zadarskoj gimnaziji, Srećka Pedišića i pokojnog profesora Leonarda Bajla.

Od osobitog je značenja godina 1965. kada su u "Jadranu" počela veslati karizmatična braća Josip i Romano Bajlo, koji su kvalitetom i uspjesima obilježili sljedeće desetljeće i u više navrata osvajali državna prvenstva, te ostvarivali uspjehe na međunarodnom planu, te ušli u povijest kao prvi "Jadranovi" veslači koji su nastupili na Olimpijskim igrama. Njihovi uspjesi bili bi još veći da se već 1969. nije srušila "Jadranova" zgrada zbog izgradnje prometnice i sljedećih jedanaest godina klub je djelovao u baraci.

Kad su braća Bajlo 1975. prestala sa veslanjem, tadašnji predsjednik "Jadrana" gospodin Mato Marlais, koji je još uvijek član Izvršnog odbora, učinio je povijesni postupak dovođenjem za trenera Romana Bajla, nakon čega je uslijedio stalni uspjeh "Jadranovih" veslača, posebice krajem 1980., odricanjem naših sugrađana, "Jadran" dobiva suvremeni dom u kojem se i danas nalazi. "Jadranovi" veslači od tada, pored osvajanja mnogih državnih i međunarodnih natjecanja, čak su pet puta za redom sudjelovali na Olimpijskim igrama, a stvaranjem hrvatske države donesene su i mnoge medalje sa svjetskih i europskih prvenstava. Samo od nastanka hrvatske države "Jadranove" posade osvojile su 69 prvih, 24 drugih te 17 trećih mjesta. U osmercu (seniora) je osvojeno 13 prvenstava od čega 10 puta za redom, četiri puta je osvojeno prvenstvo države u svih tri kategorije osmerca, a u Sidneyu 2000. Branimir Vujević, kao član reprezentativnog osmerca osvojio je brončanu medalju. Najveća zasluga za to pripada našem Romanu. Zamoliti ću prisutne, da mu pljeskom odamo malo priznanje za sve što je učinio.

Za svoje djelovanje "Jadran" je dobio mnoga priznanja, ali je državna nagrada iz sporta "Franjo Bučar" 1998. nešto čemu se posebno ponosimo.

"Jadran" se također ponosi, posebice djelovanjem tokom Domovinskog rata, za kojega se ni jednog trenutka nije prestajalo sa treninzima iako je prijetila opasnost, pa je tako sa dva raketna projektila zgrada pogođena i devastirana. U Zadru su mladi trenirali, a seniori se u Zagrebu natjecali dobrotom tamošnjih klubova i Veslačkog saveza Zagreba, kome posebno hvala. Uz sportsku djelatnost "Jadran" je sudjelovao i u humanitarnoj pomoći na granici između Slovenije i

Austrije i pružanjem ruku veslačkom klubu iz porušenog grada Vukovara koji je danas ovdje među nama. Hvala vam i pozdrav bratskom klubu "Jadrana".

O uspjesima "Jadrana" moglo bi se još dugo, što bi previše opteretilo ovu proslavu i Vas ovdje nazočne, pa za kraj želim u ime svih veslača, klupske uprave, svih prijatelja "Jadrana" zahvaliti svima koji su nas kroz godine pratili i pomagali, a posebice dobroti naših sugrađana i Tankerske plovidbe s njezinim čelnim ljudima tada Ivanom Pašom i Božom Jelenkovićem i drugima. Posebno veliko hvala gradu Zadru na čelu sa gradonačelnikom gospodinom Živkom Kolegom, bez čije potpore bi rad kluba bio nezamisliv.

Gospodo, dozvolite da završim ovo kratko izlaganje "Jadranove" povijesti najljepšim stihovima što su Društvu ikad napisani, naša pokojna sugrađanka, majka dva naša veslača, Milena Rakvin Mišlov, napisala ih je pred smrt i s time ćemo završiti:

Veslačima zadarskog „Jadrana“

*U oku naći ćeš zoru
u snažnim rukama vesla
u srcu more.*

*Sa galebovima
na moru se druže
svakog dana
sve duže.*

*Ljepota mladosti njihove
ljepotu Jazinama daje
pješacima na mostu
pogled zastaje.*

*Osmerci,
četverci,
jole i dvojci
i oni što veslaju sami
iste svi imaju želje
nada ista ih vodi
da će i oni biti
jednog dana,
negdje na nekoj regati
prvaci,
ponos Zadra
i Hrvatske.*